

REDACTOR
DR. ALEXANDRU RUSU

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUDEȚUL ALBA DE JOS

MANUSCRISELE NU SE
— INAPOIAZĂ. —

Unitatea

Foaie bisericească-politică. — Apare în fiecare Sâmbătă.

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 50 Lei

Pe 6 luni . . . 26 Lei

Pe 3 luni . . . 14 Lei

Numărul 1 Leu

Pentru inserate se plătește 3 lei de șir garmond.
La publicările ulterioare se socotește taxa jumătate.

Spre un tron arhieresc.

— Salutul eparhiei Lugojului — Festivitățile dela palatul regal din București —
Pregătirile pentru consacrare. —

Consacrarea Ilustrității Sale Dr. Alexandru Nicolescu, noul mire al eparhiei Lugojului, se va oficia, după cum anunțasem, mâine, în ziua „sfântului, sfințitului martir Dorotheiu, episcopul Tyrului“. Taina preoției, pe care blândul părinte Alexandru a deprins-o vreme de 18 ani cu zelul și însuflețirea unui adevărat apostol, pătruns cu desăvârșire de măreția chemării sale de slujitor al altarului, se va complini mâine prin punerea mâinilor arhieresti, pentruca același păr. Alexandru să poate urma, primind harurile dumnezeiești, și ca arhieriu aceeași cărare a muncii și rugăciunii, puse deopotrivă în serviciul exclusiv al bisericii Domnului.

Salutul Lugojului.

Din prilejul acestei consacrări, păr. Ioan Boroș, vicarul capitular al Lugojului, a trimis clerului și poporului credincios din acea eparhie, următorul cuvânt de sărbătoare:

Peste câteva zile sunetul clopotelor va anunța frumoasă zi de sărbătoare. Va fi o sărbătoare pentru biserica Domnului Hristos, care capătă un nou apostol; va fi zi de sărbătoare pentru provincia mitropolitană gr. cat. română de Alba-Iulia și Făgăraș, căci prin consacrarea noului episcop al Lugojului se complinește numărul arhierilor ei; va fi zi de sărbătoare nespuse de înălțătoare pentru dieceza noastră, care cu nerăbdare suspină după noul său Mire, carele »nu singur și-a luat lui-și cinstea, ci chemat a fost ca și Aron!«

E sărbătoarea fiilor acestei dieceze, cari cu brațele deschise și cu inimile învăpăiate de iubire și supunere fiască primesc pe Părintele și Păstorul, pe carele Vicarul lui Hristos l-a trimis să-i conducă cu zelul său apostolic la pășunile mântuitoare ale vieții de veci, carele nu numai va veghea asupra instituțiilor sale culturale, ci le va păzi, ocroti și desvolta.

La sărbătoarea aceasta participăm din tot sufletul și dorim din adâncul inimei noului Mire al diecezei: *La mulți ani Stăpâne!*

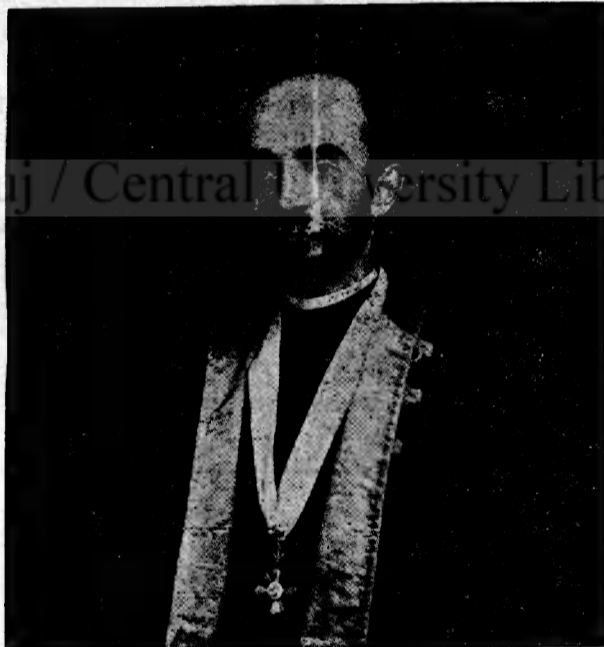
Tot dânsul dispune, »ca despre solemnitatea aceasta să fie avizați prin respectivele oficii parohiale, toți credincioșii diecezei, iar în Dumineca sfințirii, adeca în 18 Iunie, să se officieze în toate bisericile invocarea Spiritului Sfânt, indemnându-se și credincioșii să se roage cu umilință și cu stăruință pentru noul și bunul lor Arhieriu, ca astfel din ziua aceea cu ajutorul bunului Dumnezeu să se înceapă realizarea dreptelor nădejdi, ce întreg clerul și poporul le nutrește pentru prosperarea și înflorirea acestei dieceze sub ocârmuirea noului Păstor.«

In fața M. S. Regelui.

Miercuri, în 14 Iunie, păr. episcop Alexandru, însoțit de Escelența Sa mitropolitul

Vasile, de canonicii Iacob Popa și Dr. Nicolae Brinzeu (Lugoj), precum și de protopopii Aurel C. Domșa și George Dănilă, s'a prezentat în fața M. Sale Regelui pentru a face obișnuitul jurământ de fidelitate și supunere.

Actul s'a săvârșit în sala Tronului, la orele 12^{1/2}, în prezența Alteței Sale Regale principele moștenitor Carol, a dlui ministru-prezident Brătianu, a dd. C. Banu, ministrul cultelor, M. Mișu, ministrul Curții regale,

Dr. ALEX. NICOLESCU episcopul Lugojului.

și a întregii curți militare și civile a M. S. Regelui.

Cuvântul noului episcop.

După depunerea jurământului, noul episcop a adresat M. S. Regelui următoarele cuvinte:

Sire,

Acuma când pentru întâia dată am fericirea să mă prezint înaintea Majestății Voastre ca episcop al Lugojului spre a depune la picioarele tronului omagiul respectului și-al devoțiunii mele profunde față de augusta-Vă persoană, îmi copleșește sufletul o bucurie nespuse, amestecată, de ce să n'o spun, c'o anume sfială.

Mă aflu înaintea Aceluia, care și socotește de-o fericire să-și închine schiptrul și coroana sa regală înaintea lui Dumnezeu și să proclame în fața lumii întregi, că peste autoritățile pământesti, oricât de auguste ar fi, stăpânește în suveranitatea independenței și'n strălucirea măririi sale Acela, care-i într'adevăr Unsul Domnului: Isus Hristos, Fiul lui Dumnezeu.

Mă aflu în fața Aceluia, care ne-a înfăptuit în fruntea bravei ostiri unitatea națională, implinind visul străbunilor noștri: întregirea ne-

mului, — făurindu-și astfel o nouă coroană de oțel, ne'ntrecută în splendoare.

Mă aflu în fața Aceluia, care acuma în era păcii ne aduce statornică pace; ne aduce chiezeșia prosperității în menținerea ordinii publice a țării, întrucât puterea nu i-s'a părut niciodată instrument de dominație personală, ci numai un mijloc puternic de a se dedica pe deantregul intereselor generale ale națiunii.

Mă aflu în sfârșit în fața Aceluia, care este patronul și sprijinitorul cald al intereselor Bisericii mele unite cu Roma, așa de pline de merite pentru redeşeptarea conștiinței naționale a poporului român, — și dela înalta bunăvoință a căruia atârână în mare parte desvoltarea și înflorirea acesteia.

Sire,

Patriotismul pentru noi creștinii este o virtute, și numele său adevărat este: *evlavie patriotică*. Deci evlavie ce o nutresc copiii față de părinții lor, aceasta o datorim noi patriei noastre, și Suveranilor ce o cârmuesc. Am venit deci azi și eu în fața tronului august să dau mărturie publică în fața lumii întregi despre această evlavie a mea fiească, întărindu-o și pecetuiindu-o și cu jurământ sărbătoresc, — pentruca alipirea mea sinceră față de tronul august al Maestății voastre să fie cunoscută tuturor.

Să trăiți, Sire, la mulți ani, dîmpreună cu Augusta Regină, suverana grațioasă ce-a cucerit inimile tuturor supușilor săi, împreună cu Alteța Sa principele moștenitor, așa de însuflețit pentru cauza neamului întreg, și împreună cu întreaga familie regală. Precum au tresărit inimile noastre de durere când Alteța Sa Regală Elisabeta a fost lovită de crâncenă boală, umplându-se în schimb de multă bucurie când au aflat, că și-a redobândit sănătatea, precum și când au știut despre fericita cununie a Alteței Sale Regale Mărioara cu Maiestatea Sa regele Alexandru al Iugoslaviei, tot astfel Vă asigurăm, că inimile noastre vor fi și'n viitor ecoul tuturor durerilor și bucuriilor scumpei noastre familii domnitoare.

Dumnezeu cel preabun și atotputernic să vă aibă Maiestate, în buna se pază, să puteți stăpâni în pace și fericire poporul român întru lungime de zile.

Răspunsul M. S. Regelui.

Plăcut atins de aceste cuvinte, M. S. Regele a dat expresiune înaltei sale bucurii pentru frumoasele sentimente, de cari noul episcop este animat față de patrie și de tron, accentuând că biserica română unită, care în trecut a avut un rol atât de frumos în trezirea și conservarea conștiinței naționale, va trebui să lucreze și pe viitor cu toate mijloacele de care dispune și cu tot aportul de care este ca-

pabilă pentru consolidarea scumpei țări întregite. Lucrul acesta se va putea ajunge numai prin buna înțelegere și frățeasca împreună lucrare a tuturor confesiunilor țării, și de aceea e sigur, că noul episcop, apreciind foloasele ce pot să rezulte din această armonie, va ști să lucreze așa, încât să se îplinească toate nădejtile puse într'ânsul.

Dejunul dela Cotroceni.

După terminarea solemnității, a urmat cerele, în cursul cărora M. S. Regele și Alțeta Sa principele Carol s'a întreținut prietenește cu cei de față, cari au trecut apoi cu toții în trăsurile Curții regale, la dejunul ce s'a dat în palatul Cotroceni. La acesta a participat și M. Sa Regina Maria, precum și infantele Alfonso al Spaniei cu soția sa Beatrice.

Pregătirile pentru consacrare.

În vremea aceasta Blajul se pregătește de frumosul praznic al consacrării. Vulturul minunat se va întinde în fața iconostasului și întreagă catedrala Blajului va îmbrăca podoabele obișnuite cu astfel de prilejuri. De încartuirea oaspeților anunțați din toate părțile se îngrijește o comisie anume, iar prevederea celor ce nu vor putea încapa la banchetul festiv oferit de p. mitropolit Vasile, se va face la institutele noastre.

Sosirea Preasfințiților arhieriei de Oradea-mare și Gherla, împreună cu suita lor, este anunțată pe astăzi, cu trenul de sară; cea mai mare parte a oaspeților va sosi însă numai Duminecă dimineața. Eparhia Lugojului, a cărei mire se sfințește va fi reprezentată într'un chip deosebit de bogat, și vestitul cor bănațean „Lyra”, condus de d. I. Băcău, va veni în număr complet, anunțând chiar și un concert dat în onoarea noului arhieru al Lugojului.

Date biografice.

Născut la 6 Iulie 1882 în comuna Tulgheș, din părinții Ioan Nicolescu (originar din Banat) și Elena n. Dobreanu, tinărul Alexandru pierde la vârsta de 7 ani pe tatăl său, iar peste alți 7 ani și pe iubita sa mamă. Până la această vârstă a studiat în Reghinul săsesc, la liceul german de acolo, iar după ce a ajuns orfan de ambii părinți trece la Blaj, pentru că prin sporul în studii, dar mai ales prin purtarea sa exem-

plară să câștige un nou părinte în persoana mitropolit Victor Mihalyi, care peste 2 ani, în 1898, îl trimite la Roma în colegiul de Propaganda Fide. Reîntors de aici în 1904, ca doctor în filosofie și teologie, se hirotoneste ca preot celibat, fiind numit, după un an de practică în cancelaria arhidiecezană, de profesor al seminarului teologic pentru studiul moralei creștine. Spiritul de misionar al Propagandei îl trece în 1907 peste Ocean, pentru că împreună cu p. Dr. Ep. Lucaciu să provadă timp de 2 ani lipsurile sufletești ale emigranților noștri de acolo. După reîntoarcere continuă profesura, pe care la 1913 o schimbă, aducând o adevărată jertfă libertății sale de profesor, cu aceea de secretar mitropolitan, pentru că la 1916 să fie ridicat la rangul de canonic în locul p. Ioan M. Moldovanu. În această calitate face o vreme, în timpul războiului, când aproape tot Blajul a fost silit să se refugieze împreună cu mitropolitul la Oradea-mare, și pe vicarul general substituit. A trecut apoi la Roma ca procurator al bisericii noastre de acolo, făcând serviciu și pe lângă ministerul român dela Vatican, de unde s'a întors în cursul anului 1921. Numirea de episcop l-a găsit la mănăstirea Obreja, unde a fost atras de dragostea sa față de bieții orfani, a căror soarte, orfan el însuși, o cunoștea atât de bine. Mical orfan de odinioară ajunsese banul părinte al atâtor orfani din zilele noastre!

Scrierile noului episcop.

- A. Tipărite:
1. *Spicuri din istoria bisericii răsăritene.* Cleveland O. 1908.
  2. *Impresii.* Schițe din natură (Bibl. „Unirii” Nr. 2). Blaj. 1911.
  3. *Adevăruri eterne.* Predici și meditații. Blaj. 1915.
  4. *Teologia morală.* Vol. I. Manual pentru academiile de teologie. Blaj. 1918.
  5. *Predici de advent.* Traducere din L. Bourdaloue S. I. Blaj. 1920.
- B. Sub tipar sau în pregătire:
6. *Grainul naturii.* Studii și schițe din natură.
  7. *Predici din Paresimi.* Traducere din L. Bourdaloue S. I.
  8. *Meditații pentru toate zilele anului.* 2 vol. Traducere din B. Verduyze S. I.
  9. *Manual pentru noviciați.* Traducere din B. Schuster.

In preajma unei anchete.

(=) În vederea sesiunii ordinare a „Constituantei” pe care guvernul speră s'o poată deschide la toamnă, se lucrează în diferitele ministere proiectele de legi menite să servească de temelie la noua Constituție a țării.

Ministerul cultelor e preocupat mai ales de noul aranjament ce va trebui să se facă în ce privește raportul statului față de diferitele culte ale țării. În scopul acesta s'au trimis singuraticilor biserici adrese prin cari sunt invitate să precizeze punctul lor de vedere în ce privește regularea acestui raport, iar mai nou e vorba ca d. C. Banu ministrul cultelor să ia referitor la aceste chestiuni și contact direct cu reprezentanții diferitelor culte, în forma unor anchete.

O astfel de anchetă se va ținea cu reprezentanții bisericii noastre Luni în 19 Iunie, în legătură cu consacrarea p. episcop Nicolescu al Lugojului, la care va participa și d. ministru Banu.

Punctul nostru de vedere în aceasta direcție este cunoscut. Ștând pe temeiul hotăririlor dela Alba-Iulia, unde s'a proclamat egală îndreptățire și deplină libertate autonomă confesională pentru toate confesiunile din stat, nu vom admite niciodată ca bisericii noastre să i-se rezerve în noua constituție a țării rolul unui cult de rangul al doilea, în deosebire de biserica ortodoxă, care pretinde să fie socotită ca biserică dominantă „privilegiată”, ori chiar ca biserică de stat, cum n'a fost nici când până acuma.

De aceea ne bucurăm foarte mult de articolul „Uniți și neuniți” publicat de distinsul scriitor Ion Gorun în Nr 11713 din 15 Iunie al „Adevărului” din București, în care punând chestiunea „dacă se mai poate menține principiul unei biserici dominante și în noua alcătuire a statului român întregit”, răspunde cu un hotărât: nu! „Căci în materie de credință religioasă, așa urmează d. Gorun, în marginile unuia și aceluiași stat, n'are să hotărască nici să prepondereze majoritatea; ci un stat, în zilele noastre, are să asigure **absoluta egalitate confesională**, fără considerare la numărul credincioșilor, tuturor acelor confesiuni, cari nu

□ □ Foiața „Unirii”. □ □

Pentru misiunile catolice.

— Un nou cuvânt al Papei. —

Triduiul de rugăciune și serbări aranjat la Roma din prilejul aniversării tricentenare a Propagandei s'a sfârșit, în ziua de Rusalii, cu o slujbă pontificată de sf. Părinte în basilica San-Pietro. Și cum serbările de comemorare aveau și scopul de a da un nou impuls operei misionare, Papa Piu al XI-lea a rostit cu ocaziunea aceasta un memorabil discurs, ale cărei idei și îndemnuri, inspirate de înalta sa solitudine părintească pentru mântuirea sufletelor nemuritoare, e bine să le cunoaștem și noi. Le reproducem deci după un resumat al corespondentului marelui ziar francez „La Croix” din Paris.

Mănecând din considerarea primelor sfinte Rusalii, când mesajul divin al răscumpărării a fost transmis tuturor popoarelor, sf. Părinte a insistat asupra caracterului deosebit de serbătoresc al Rusaliilor de acum, când se împlinesc treisute de ani dela întemeierea s. congregațiunii a Propagandei. Cu multă măiestrie a schițat apoi opera uriașă săvârșită de această congregațiune în curs de trei secole, amintind, că rezultatele luptelor ei de apărare și propa-

gare a creștinismului genuin se cifrează cu milioane de suflete, cari au fost scoase din întunericul neștiinței, făcându-se lăcașuri vrednice ale sfântului Spirit.

Făcându-se ecoul lumii întregi, sf. Părinte mulțumește lui Dumnezeu pentru sprijinul puternic, de care a învrednicit străduințele miilor de martiri și confesori ai operei misionare, cu adevărat vrednici de recunoștința lumii întregi. „Dar dacă față de Dumnezeu, urmă sf. Părinte, și față de toți aceia din cari El a știut să facă instrumente ale grației sale, recunoștința noastră nu cunoaște margini, nu este acesta cazul și în ce privește bucuria noastră. O mare muncă s'a săvârșit, Venerați frați și iubiți fii, s'au obținut frumoase rezultate, un mare număr de suflete este mântuit, Dumnezeu ne-a dat nenumărate grații. Dar câte suflete mai sunt, pentru cari sângele Mântuitorului a rămas până acum inutil!”

Sunt masele imense ale popoarelor mari din întunecat continent al Răsăritului, popoarele Indiilor și a Chinei imense. Ele n'au auzit încă cuvântul mântuirii. „Misionarii Propagandei, episcopii cari sunt conducătorii, catehiștii, cari sunt ajutătorii, împreună cu fecioarele misionare, întreagă această sfântă oștire a lui Dumnezeu este acolo, în fața acestei mulțimi, dar numărul lor este prea mic și mijloacele lor materiale sunt prea puține. Gândiți-Vă! Ei

sunt acolo, siguri de învingere, gata să-și dea pentru ea și viața, dar ei se aseamănă unei armate lipsite de arme și de muniții. Și aceste splendide trupe sunt silit să se oprească. Și în acest timp sosesc alții pe câmpul de luptă care nu le aparține; alții ocupă un loc care nu li-se cade, secerând, cu adevărat, unde n'au semănat”.

„Cât de îngrijorător este acest spectacol! Inima veneratului Nostru predecesor a fost mult stăpânită de această îngrijorare, chemând lumea întreagă în ajutorul acestei înalte instituții de binefacere. Astfel el promisese, că astăzi va fi la acest loc, pentru a invita toate inimile creștine să vină în sprijinul sf. misiunii”.

Făcând-o acum dânsul în locul Lui, Piu al XI-lea o face și în numele predecesorului său. Adânc mișcat de uriașa răspundere pe care o are ca părinte al creștinătății față de lumea întreagă, sf. Părinte mai spune apoi: „Dea Dumnezeu, ca lumea să asculte apelul Nostru și ca toți să vină în ajutorul sufletelor pe cari Isus Hristos le-a rescumpărat și cari totuși continuă a se pierde în întuneric și barbarie! Fie, ca nimeni să nu aibă spiritul atât de îngust, încât să nu se lase convins prin făgăduințele acestui moment solemn! Cari făgăduințe? Acele cari se cuprind în participarea la atari merite, la meritul unui apostolat atât de sublim, la meritul unei binefaceri fără egal,

primejduesc, prin exercitarea cultului lor, nici bunele moravuri, nici bazele existenței statului.

D. Gorun desvoaltă apoi această idee cu deosebită considerare la biserica noastră română unită, găsind că avem deplină dreptate, când nu înțelegem să mai admitem sub nici un cuvânt, ca în noua constituție a țării biserica ortodoxă să mai figureze ca biserică „dominantă“.

Dar asupra acestor considerații vom mai reveni poate cu alt prilej. Deocamdată am ținut să fixăm atitudinea demnă și înțelegătoare a dlui Gorun, pe care, în preajma anchetei de Luni, o socotim cât se poate mai bine venită.

Pentru preoțimea dela munte.

Credem, că reforma agrară se apropie de stadiul realizării. Conform dispozițiilor cuprinse în Cap X. §. 92 p. 12 al legii agrare, sesiunile parohiale numai în ael caz vor fi întregite la mărimea prevăzută în § 6 p. 4, dacă după satisfacerea tuturor îndreptățiților va rămânea pământ întrecător. Și cum la munte pământ cultivabil e tare puțin, e sigur, că toate parohiile dela munte vor rămânea fără întregirea contemplată. Deoarece însă întregirea sesiunilor parohiale se face cu scopul de a retribui în naturalii serviciile preoțimei, nu poate fi intențiunea nimănui de a neîndreptăți sute de preoți, și mai ales pe aceia, cari duc o luptă mai grea pentru trai, și cari poartă mai mari greutăți în îndeplinirea slujbei lor.

O leacă de bunăvoință a celor în drept poate delătura acest inconvenient. Și anume: dacă la munte nu este loc cultivabil, sunt păduri. E drept, că împărțirea acelor e oprită prin § 6 p. 2, însă în cadrul §-lui 12, cu nițică bunăvoință și sesiunile parohiale dela munte pot fi întregite.

Face deci apel la întreagă preoțimea dela munte, ca în vederea ajungerii acestui scop să pornim o acțiune unitară cu toții.

Propunerea mea concretă ar fi aceasta:

Să se redacteze după protopopiate câte un memorandum, și subscris de către toți cei interesați, la o zi anumită, să zicem în ziua sf. Ilie (2 Aug. c.), să se trimită dlui Ministru al domeniilor, rugând pe domnii deputați, cari ne

reprezintă, să sprijinească această acțiune la locurile competente.

Memoriul ar trebui să arate situația deosebit de defieilă (lipsa căilor de comunicație, greutățile pastorației și catehizării pe întinderi atât de mari șel.) a preoților dela munte, care neapărat reclamă o considerație și apreciere cel puțin egală cu aceea a preoțimei dela țară. Este deci indicat să i-se vină într'ajutor pe singura cale posibilă prin acordarea de sesiuni împădurite. Cum însă pădurile se pot exploata numai la câte 60—80 ani, este de sine înțeles, că ajutorul va trebui să se dea proporțional, și anume cel puțin câte 15 jughere dela munte față de câte 1 jughâr catastral dela țară. S'ar insista apoi asupra considerațiilor de drept pomenite mai sus, arătându-se, că dispozițiile art. 12 nu opresc o aranjare a situației noastre în acest sens. Vom mai spune și aceea, că cerem aceasta pe temeiul principiului egalei retribuiri pentru slujbă egală.

Nime să nu stea deci eu mâinile în sân și dacă are cineva o propunere mai salutară, este rugat să ni-o spună.

Teodor Branea
parohul Tulgheșului.

Spicuri.

In legătură cu sesiunea ultimă a Consistorului superior bisericesc din București, „Patria” din Cluj publică sub titlul „Buna noastră ortodoxie”, următoarele note de mare actualitate:

Martii s'a deschis sesiunea consistorului bisericesc în București: de față cei mai mulți dintre episcopi. O neastâmpărată pasiune dogmatică ne îndeamnă să urmărim ședințele acesteia, cari sunt chemate să aducă anumite hotărâri în ce privește păstoria sufletelor.

În notițele unui ziar cetim căm ce s'a luat în discuție, șgomotoasă. Cutare preot ridică chestiunea arendării pământurilor bisericesci și cere ca și de aci înainte să se dea tot preoților dreptul de arendă. Se mai discută apoi faptul că comisiile de revizuire i-au exclus pe preoți dela împărțirea, ceea ce i-a îndemnat să prezinte un memoriu ministerului de agricultură. Sau: unul arată că ministerul de comunicații a refuzat gratuitatea pe căile ferate române membrilor consistorului.

fără de ajutor, un sprijin al operei mărețe“.

De încheiere sf. Părinte dă binecuvântarea sa apostolică tuturor fiilor săi, tuturor misionarilor, și în special tuturor, cari vor înțelege că trebuie să asculte apelul său părintesc de a veni în ajutorul acestora. „Coboare-se această binecuvântare, spunea sf. Părinte, asupra primiiilor acestui cler indigen, care poartă atâtea nădejdi... coboare-se asupra operei minunate a Sfintei-Pruncii, care a adus atâtea flori alese la picioarele Mielului dumnezeesc! Coboare-se asupra tuturor instituțiilor, cari ajută la răspândirea credinței creștine și în deosebi asupra Uniunii misionare a Clerului, care se lățește aducând roade atât de bogate!... și în sfârșit înalțe-se aceasta binecuvântare, schimbată în rugăciune, până la tronul lui Dumnezeu, repetând acolo mereu cuvintele, pe cari biserica le-a pus în timpul din urmă pe buzele fiilor săi: Ut omnes errantes ad unitatem ecclesiae revocare et omnes infideles ad Evangelii lumen reducere digneris — ca pe toți cei rătăciți să se îndure a-i chema la unitatea bisericii și pe toți cei necredincioși să-i aducă la lumina Evangheliei“.

Coreți pretutindeni „Unirea“!

Nu suntem de loc împotriva acestor discuții de o extremă utilitate imediată. Nu cere nimenea preoților complectă desinteresare materială — căci epoca noastră e o epocă a luptei pentru pâine și a reformelor agrare foarte puțin asemănătoare cu spiritul de jertfă al celor dintâi creștini. Suntem departe de a-i osândi, fiindcă își apără în cele mai multe cazuri drepturile cele mai firești. Ba ne-am bucura ca preoților să li-se creieze o situație cât mai norocoasă pentru ca să ajungă la o cât mai mare independență. Ne supără însă altceva — și anume că în consistoarele acestea bisericesci se discută *exclusiv probleme cu o relație nemijlocită la nevoile stomacale și aproape de loc problemele mari, cari se impun categoric vieții spirituale.*

Toată lumea bunăoară știe prea bine, că intelectualitatea s'a schimbat mult de pe vremea sinoadelor ecumenice și că astăzi nevoile religioase nu mai pot fi mulțumite cu o icoană făcătoare de minuni sau cu o simplă jertfă de tămâie. — Am mai spus-o și o repetăm că vremea cere hotărît o reformă sufletescă a întocmirilor bisericesci petrificate în câteva formalități, poetice ce-i drept, dar prea puțin chemate să satisfacă exigențele de religiositate nu numai ale unui intelectual, ci chiar și ale poporului. Reprezentanții bisericii să nu închidă ochii în fața primejdiei sugerându-și iluzia că e inexistentă. Să privească mai departe decât până în vârful nasului.

Avem tot dreptul să facem această puțin plăcută observație, când în jurul nostru vedem sutele de intelectuali îngropați într'o complectă indiferență religioasă — sub influența celor mai demodate concepții — nu din vina lor. Avem tot dreptul să facem această neplăcută observație, când vedem poporul înstrăinându-se de altar sub înrăurirea atâtor credințe sectare, cari pătrund cu vehemență în viața sa. E un semn de foarte redusă vitalitate a bisericii simptomatice pierdere de credincioși din popor. Astăzi, când în streinătate viața religioasă ia un avânt frumos, ca după orice catastrofă istorică, — viața religioasă în toate variatele ei înfățișări, fie prin interiorizare mistică, fie prin desinteresată practică sectară, fie în forma tradiționalismului catolic, fie în forma unei noi întăriri a conștiinței protestante, — *la noi viața religioasă tânjește.* E ca o lungă boală cronică, care stârnește în noi temerea de sfârșit.

Și în vreme ce așteptăm un nou suflu în viața bisericească și măsuri radicale pentru îndreptarea răului — ortodoxia noastră, buna noastră ortodoxie, ca parte de muncă ideală se mulțumește să protesteze platonice împotriva schingiuirii preoților din Rusia. Altceva nimic!

Revistă bisericească.

Față cu diferite inexactități lansate de presa mondială în legătură cu *intervenția sfântului Scaun la conferința din Genova*, „L'Osservatore Romano” precisează pe larg cari au fost intențiunile Vaticanului, arătând că cererile lui referitoare la deplina libertate de conștiință și de cult, precum și aceea referitoare la proprietatea bunurilor imobile, au privit nu numai biserica romană, ci toate cultele religioase din Rusia, deci în primul rând și biserica ortodoxă.

Pentru a doua vizitație canonică din acest an, Preasfințitul Iuliu al Gherlei a fixat următorul itinerar. Iunie 25: Zălau; 26: Santău, Hotoan; 27: Sudurău, Chereuș, Sarvază; 28: Pir, Pațalușă, Pațalul mare; 29: Boianul-mare, Pagaia, Cehăluț; 30: Zălnoc, Orbou; Iulie 1: Cehalul român, Blagea, Cean; 2: Tășnad (sfin-

fiindcă nici însuși Dumnezeu nu poate face ceva mai minunat: am numit binefacerea care stă în comunicarea darului credinței, darului răscumpărării, câștigate prin sângele preaprețios al Mântuitorului. Nu, dea Dumnezeu ca nime să nu scape momentul solemn, în care cu atâta dreptate se poate spera o mare revărsare a grației reparatrice. Dacă un singur suflet se pierde din cauza ezitărilor noastre, din cauza puținiei noastre generozități; dacă un singur misionar trebuie să se oprească din cauza lipsei de resurse, pe cari i-le-am fi putut procura, dar pe cari i-le-am refuzat, este greaua răspundere, la care ne-am gândit poate foarte rar în cursul vieții noastre“.

Vorbind apoi de imensa datorie, pe care fiecare din noi a contras-o prin binefacerile răscumpărării, augustul orator urmă astfel: „Iată un prilej deosebit de binevenit! În schimbul credinței, pe care am primit-o dela Dumnezeu, să contribuim pentru a da credință sufletelor lipsite de ea; în schimbul comorilor de grație de cari am fost împărțâșiți, să contribuim din toate puterile ca aceste comori să fie duse cât mai departe posibil și la un număr cât mai mare a făpturilor bunului Dumnezeu. Iată ce cere azi dela voi și ce cere dela toți fiii săi, vicarul lui Isus Hristos. Iată pentru ce el nu ezită ca dela înălțimea unde se află să întindă mâna spre toți și să seară dela toți o

țirea bisericii); 3: Seuca, Silvaș, Moara Banfi; 4: Căuș, Eriu Mințent, Ghirolț; 5: Craidorolț, Sâncraiu; 6: Chișfalău, Țeglea, Mihaifalău; 7: Unimăt, Achis; 8: Cig, Socaciu; 9: Sărăuad (sfântirea bisericii); 10—12: Mănăstirea Bicsadului; 13: Iojib, Berindan; 14: Odoreu, Cucu, Martinești; 15: Botiz; 16: Satumare. Afară de cele 39 parohii vizitate în primul turneu Preasfințitul Gherlei va mai vizita deci în curând alte 41 de parohii, străbătând astfel în toate colțurile vastei sale dieceze „pentru a se întări, cum spune, sufletește prin atingerea credinței ce o poartă în suflet bunul său popor“.

Imediat după închiderea Consistorului superior bisericesc, care s'a ocupat mai mult cu chestiuni de ordin material, s'a deschis la București, în 12 Iunie, sesiunea ordinară a sfântului Sinod al bisericii ortodoxe. În cuvântul său de deschidere, mitropolitul-primat a atins chestiunea educației clerului tânăr, spunând că după școlile teologice din Orient nu mai sunt azi accesibile, clericii vor trebui să fie trimiși în școlile de înaltă știință teologică ale bisericii anglicane (!) — Și dacă ne gândim că anglicanismul este o sectă, oare afară de sf. Scriptură nu recunoaște alt izvor al tradiției, va trebui să ne dăm seamă, că ortodoxismul român vâslește azi — se pare de frica papismului — cu putere în apele protestantismului, pentru că să termine prin a se confunda, ca mâine, cu adventismul și pocăitismul, tot protestant, pe cari azi le combate. Frumoase perspective!

Gazetele anunță, că după Oradea-mare și Cluj, la toamnă va căpăta și Timișoara o nouă episcopie ortodoxă. Firește e vorba iarăși numai de reînființarea unei vechi episcopii. Cele multe înainte!

Știri mărunte.

Personale. În suita Preasfinților episcopii dela Oradea-mare și Gherla, cari sosesc azi pentru consacrarea de mâine, vor sosi și dd. canonici Dr. George Miculaș dela Oradea, și Dr. Octavian Domide dela Gherla. De aici va veni și profesorul Dr. George Bob. Dela Lugoj vin foarte mulți în frunte cu pâr. Ioan Boros vicarul capitular.

— P. V. Ordinariat arhidiecezan a numit pe pâr. Victor Pop de notar, al Tribunalului disciplinar de a II instanță.

Un dar al M. S. Reginei Maria a Sârbiei. Înainte de a pleca din țară, principesa Mărioara a înființat „ca un semn statornic de duiosă amintire“ un fond de 1 milion Lei, din venitul căruia să se acorde, an de an, câte 10 ajutoare de câte 5,000 Lei la 10 eleve meritoase și lipsite de mijloace din școlile profesionale de fete din întreaga țară. Fondul se va administra după un regulament special din partea Casei școalelor din București.

Locale. În locul predicii din alte Dumineci, mâine se vor ține în catedrală cuvântările obișnuite la consacrări de episcop din partea pâr. mitropolit Vasile și din partea noului episcop Alexandru al Lugojului.

— Școala normală de învățători a dat Dumineca trecută, sub conducerea dd. profesori Ioan Moldovan, Eugen Hopârtean și Max. Boeriu, în comuna Jidveiu depe Târnavă mică o reprezentare bine reușită, care a sporit fondul de esursie al elevilor cu peste 1500 Lei. Afară de cei din Jidveiu, au participat foarte mulți și din comunele învecinate Bălcaciu și Căpâlna.

— Azi se termină la ambele noastre licee cursurile regulate, urmând ca încheierea anului școlar să se facă, — după ce s'a revenit asupra ordinului dat dela Cluj — pentru fete în 24, iar pentru băieți în 25 Iunie. La academia teologică, unde se urmează acum examenele semestrale, anul școlar se încheie în 27 Iunie.

— Săptămâna trecută s'a ținut la liceul nostru de băieți examenul de maturitate sub prezidiul dlui Marin Ștefănescu, profesor universitar. Ca comisar consistorial a participat par. Dr. Ambrosiu Chețan. Cu foarte bine au reușit 15, cu bine 9, maturi 15, iar 4 au fost relegați pe câte 3 luni.

— Măine sara, la orele 18, se va da din partea corului „Lyra“ din Lugoj în sala de gimnastică a liceului un concert festiv în onoarea noului episcop.

Societatea scriitorilor români și-a ținut Dumineca trecută adunarea generală la București, în amfiteatrul Fundației Carol. S'a constatat cu acest prilej că societatea dispune de o avere de 416,177 Lei, prezentând un escedent de 300,000 Lei asupra gestiunii trecute. S'au premiat mai multe lucrări: „Poezii“ de G. Gregorian (cu 6000 Lei), „Pe drumuri de munte“ de C. Hogaș (cu 4000 Lei) și „Parabole“ de Al. T. Stamatiad (cu 2000 Lei). Pentru a promova unitatea culturală s'a luat frumoasa hotărâre de-a organiza sezători literare în tot cuprinsul țării. A urmat apoi un banchet, la care d. C. Banu a înființat un premiu anual de 20,000 Lei pentru cea mai bună lucrare literară. El va purta numele de „Premiul Brătescu-Voinești“. Noul comitet al societății are în frunte tot pe d. Corneliu Moldovan.

Bibliografie.

An apărut:

Mihail Sadoveanu, Duduia Margareta. Ed. IV „Cartea Rom.“ Nr. 1 din Biblioteca Minerva. Prețul Lei 3.

Virgil Caraiwan, La Șezătoare. (Ed. „Cartea Românească“). București. 1922. Prețul Lei 18.

A. Lupeanu, Călăuza Blajului cu însemnări și lămuriri istorice. Blaj. 1922. Prețul Lei 7.

Dupăcum s'a mai spus în coloanele acestui organ, „Călăuza“ dlui Lupeanu este pentru orice străin care vrea să cunoască trecutul atât de românesc și prezentul bogat în frumoase instituții de cultură ale Blajului, un indispensabil „Vade — mecum“. Be citește ușor și are multe clișee bine alese.

Th. D. Speranță, Alte anecdote populare. Vol. II. ed. V. („Cartea Românească“). București. 1922. Prețul Lei 22.

Dr. V. Teodoru, Mama gravidă și noul născut. (Ed. „Cartea Românească“). București. 1922. Prețul Lei 12.

Orientează bine asupra celor de știut din partea unui mirean în medicină despre cele cuprinse în titlul cărții. Ea se poate citi cu mult folos și din partea

preoților: în vederea cazurilor ce se pot ivi mai ales în scaunul mărturisirii.

Leonid Andreiev — Sandu C. Aldea, Guvernatorul. Nuvelă. „Cartea Rom.“ (Bibl. Minerva Nr. 2). Prețul Lei 3.

„Cultura Creștină“. An. XI Nr. 6 (Iunie). Blaj. Abon. anual 50 Lei.

Ca și numărul ultim, acest număr apărut la timp, are material prețios și în ce privește pastorala. Avem deci bună nădejde, că revista aceasta va fi în cel mai scurt timp de nou un oaspește așteptat și bine primit în casa fiecărui preot al bisericii noastre.

„Revista Teologică“. An. XII. Nr. 1—3 (Ian.—Martie). Sibiu. Abon. anual Lei 50.

„Cuvântul“, An. I Nr. 5—7 (1 Februarie — 1 Maiu). Organ al ministerului cultelor și artelor.

Numărul acesta lipsit și de înțepături oficiale la adresa unor bieți muritori neoficiali, și de programul-reclam de pe pag. 2 a copertei, care anunța „predici“ și alte chestiuni cari nu aparțin unei „propagande culturale și sociale“, și chiar de o etalare prea ostentativă a pravoslaviei „strămoșești“, se prezintă mult mai acceptabil decât primele două fascicule. Dacă va mai evolua puțin în direcția apucată, cu timpul o să putem fi și prietini.

Telefonul Unirii.

Ș. București. Fiindcă lucrurile din chestie sunt de proveniență pur personală nu ne mai ocupăm de ele, fiindcă nu înțelegem să facem personalități. Și dacă până acum le-am dat ceva importanță, este singur pe ntrucă credeam, că au și ceva „fond obiectiv“. Ne-am înșelat și regretăm incidentul.

„Infrățirea“ Cluj. Vă mulțumim pentru atențiunea cu care urmăriți smeritul nostru scris de provincie. Binevoii însă a cunoaște, că diferendul ce este între Blaj și Sibiu e ceva mai mult decât „o luptă, în care circulația sângelui este hotărâtoare“. Și pentru a descoperi aceasta nu era nevoie de altceva, decât să citiți articolul de care Vă ocupați cu o „activitate spirituală“ nu „prea înaltă“, dar totuși puțin, cât de puțin, mai potențată. Nu dorim să veniți în sprijinul nostru, și poate V'am cere prea mult, dacă V'am cere să ne înțelegeți, dar un lucru ați putea să ne dați: mai multă obiectivitate!

B. Nușfalău. Ne scrieți din cale afară prea lung pentru a Vă putea face loc în colonele noastre. Și apoi chestiunea ni-se pare a fi mult mai puțin tragică decum o prezentați: preoțimea noastră va și să-și facă în acest punct datorința și fără a scormoni prea adânc ranele trecutului, cari e bine să le lăsăm să se vindece.

B. Tulgheș. Pentru a nu se repeti ideea fundamentală, și cu deosebire pentru a mai cruța din spațiu, am crezut, că e mai bine să o dăm în forma aceasta.

D. Valea-lungă. Ne cereți aproape întreagă colecția anului 1919. Regretăm, dar nu Vă putem satisface.

„KRISTÁLY“ — Spălătorie chimică
CLUJ.

Văpsește și curăță

În Blaj e reprezentat prin

Traian Novac,
comerciant.

Semnați! Semnați!

— Acții —

la Societatea de editură

Sfânta Unire

|| Cea mai importantă
mișcare a vieții no-
: stre bisericesti. ||

Ultimul termen de subscriere:

□ 15 August 1922 □

Cum se vindecă Reumatismu
și Gutta

este o broșură foarte interesantă și instructivă. Acolo veți găsi arătat pe larg toate boalele cum ar fi: reumatismul, gutta, artrita, durerile de șeale, durerile de picioare, migrena, dureri de cap, nevralgii, gravelă urică, boli de piele, etc. etc. precum și modul lor de vindecare. Această broșură se trimete la cerere, în mod gratuit, însă numai câteva zile. Deci vă sfătuim în interesul Dv. să cereți chiar astăzi această broșură, prin o cartă postală adresată la FARMACIA VOREL din Piatra-N. Moldova